МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра філософії

Затверджено
На засіданні кафедри філософії
факультету філософського
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1від 4 вересня 2017 р.)

Завідувач кафедри філософії
докт. філос. наук, проф. Карась А. Ф.

Силабус з навчальної дисципліни

«СЕМІОТИЧНИЙ АНАЛІЗ у ФІЛОСОФСЬКО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ»

третього освітньо-наукового рівня вищої освіти

для здобувачів спеціальності 033-філософія

Львів 2017 р.

СИЛАБУС дисципліни
СЕМІОТИЧНИЙ АНАЛІЗ у ФІЛОСОФСЬКО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ. Проф. Карась А. Ф
(2019-2020 навчальний рік)

Назва курсу	Семіотичний аналіз у філософсько-культурологічних дослідженнях
Адреса викладання курсу	М.Львів вул.. Університетська,1 ауд. 301
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра філософія
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 – гуманітарні науки; 033- філософія
Викладач	Професор Карась А. Ф., доктор філософських наук
Контактна інформація викладача	anatolijkaras@yahoo.com, anatoliy.karas@lnu.edu.com
Консультації по курсу відбуваються	Понеділок 11.00-12.00. вул. Університетська,1, а.316; також консультації за попередньою домовленістю через Skype (для узгодження часу писати на електронну пошту: anatolijkaras@yahoo.com)
Інформація про курс	Дисципліна «Семіотичний аналіз у філософсько-культурологічних дослідженнях» є вибірковою для спеціальності 033 – філософія, освітньої програми третього рівня (аспірантура); викладається в 4 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). http://filos.lnu.edu.ua/department/filosofiji - електронна сторінка кафедри філософії ЛНУ імені Івана Франка

Анотація курсу	Предметом навчальної дисципліни є *процес семіозу*, який полягає в дії знаків і знакових систем як засобів сприйняття реальності й генерування, перетворення та зберігання інформації в суспільстві та природі. Головною функцією семіотичної системи є здатність моделювати дійсність в напрямку її динамічної зміни. Курс розроблено таким чином, щоб надати аспірантам знання, необхідні для розуміння семіотичної природи інформації, дискурсів, наративів і текстів та для з'ясування ролі знаків і символів як невід'ємних чинників розгортання соціокультурної і політичної дійсності. Навички семіотичного аналізу сприятимуть поглибленню критичного мислення і його рефлексивного потенціалу стосовно дослідження соціально-культурних процесів. Цей навчальний курс особливо актуальний для сучасної України, яка перебуває у перманентному стані гібридної війни на шляху до (а) оновлення освітньої парадигми навчання, (б) національного соціально-культурного розвитку і (в) конструювання громадянської ідентичності серед світової і Європейської спільноти.
Мета і завдання курсу	• *Мета* навчальної дисципліни полягає в тому, щоб засвоїти основи семіотичного аналізу в двох аспектах: *теоретичному* – виявити опосередкувальний вплив знаків, символів і знакових систем на формування концептуально-світоглядних і когнітивних орієнтирів та парадигм розуміння дійсності, і *практичному* – виявити природу семіозу як розгортання певної моделювальної інтерпретації і сприйняття соціально-культурної дійсності та природи людини. • *Завданнями курсу є*: (а) експлікація семіотичних передумов картезіанської субстанційної дихотомії мислення і тілесності й (б) подолання світоглядного протиставлення природи і культури, матерії і духу, розуму та емоцій, природознавства і гуманітаристики; (в) з'ясування впливу філософської семіотики Ч. С. Пірса на гуманітарно-культурну ситуацію сучасності в аспектах літературної, художньо-мистецької та наукової активності людини; (г) формування філософської рефлексії як здатності до семіотичного аналізу дійсності та її когнітивної інтерпретації. • *Освітньою метою* курсу є формування семіотичної культури критичного мислення, вміння аргументовано аналізувати символічно-дискурсивні та репрезентативні особливості ідеологічного впливу і володіти сучасними підходами щодо наукової інтерпретації проблем інформаційного розвитку суспільства в контексту глобальних викликів.

Література для вивчення дисципліни	Курс забезпечений базовою літературою. Засвоєння матеріалу відбувається на основі підручника, перекладеного автором цього курсу українською мовою:
	Ділі Дж. Основи семіотики. Львів: Арсенал, 2000. 232 с., а також із залученням монографій і статей, які сприяють формуванню фахових компетенцій і навичок для семіотичного аналізу дійсності (Усі названі нижче джерела є доступними для аспірантів через викладача або інтернет):
	Андрейчук Н. І. Семіотика лінгвокультурного простору Англії кінця ХУ – початку ХУІІ століття. Львів, 2011. (Лінгвокультурний простір як форма репрезентації життєвого світу людини. С. 84-119.)
	*Бодрийяр Ж.*Символічний обмін та смерть / /https://ukrlib.com.ua
	Гірц К. Інтерпретація культур. Вибрані есе. Пер. з англ. Київ, 2001. https://docs.google.com/viewer?url=http://ukrcenter.com/!FilesRepository/Literature_Upload3//a0c10a5a-7ad4-4473-bcc4-9a3b62ab7971.pdf
	Ильин М. Полития (Семіотика культурних процесів) // Семиотика. Антология / Сост. Степанов Ю. С. Москва. 2001. С. 613-625.
	Лободанов А. П. Семиотика искусства: история и онтология. Москва: ГИИ, 2011. 672 с.
	Мечковська Н. Б. Семиотика: язык, природа, культура. Москва, 2007.
	Карась А. Семіотична перспектива інтерпретації реальності як дійсності / Філософська думка. Київ, Випуск 5, 2008. С. 16-29.
	Маланюк Є. Книга спостережень. Том Другий. Торонто, 1966. (Малоросійство. С. 229-247).
	Масенко Л. Мова і політика. К.: Соняшник, 1999. С. 33-49.
	Моріс Ч. В. Основи теорії знаків // Семиотика. Антология / Сост. Степанов Ю. С. Москва. 2001. С. 45-98.
	Моріс Ч. В. Знаки і дії (З книжки «Значення і позначення») // Семиотика. Антология. С. 129-144.
	Пирс Ч. С. Некоторые последствия четырех неспособностей / Пирс Ч. С. Избранные философские произведения. Москва: Логос, 2000. 48-96.
	Пирс Ч. С. Фаллибализм, непрерывность и эволюция / Принципы философии. Том І. Санкт-Петербург, 2001. С. 116-139.
	Почепцов Г. Г. Семиотика. Київ, Ваклер, 2020. 432 с.
	Саїд Е. Культура й імперіялізм. Київ: 2007. (Наратив і соціальний простір. С. 111-135); (Колаборація, незалежність і визволення. С. 365-393).
	Томпсон Е.М. Трубадури імперії. Російська культура і колоніалізм. Київ: Основи, 2006. С. 242-312.
	Фельдман Барретт Ліза. Як народжуються емоції? Харків, 2018.
	Чекан Ю. «Життя за царя» М. Глінки та імперська ідеологія. Львів, 2016. (Бібліотека кафедри).

	Ядацький Я. Ю. Метафізика і семіотика. Кам'янець-Подільський, 2019. С.154-195, 227-241. *Deely John.* Purely Objective Reality. Mouton de Gruyter. Berlin-New York, 2009. (**The Social Construction of Reality**. P. 110-123). *Deely John*. Semiotic Animal. A postmodern definition of human being transcending Patriarchy and Feminism. 2010. 160 p. *Deely John. Four Ages of Understanding*. The First Postmodern Survey of Philosophy from Ancient Times to the Turn of the Twenty-first Century. University of Toronto Press. 2001. 1020 p. *Deely John.* What Distinguishes Human Understanding? South Bend, Indiana. 2002. (**The Semiosis of Sensation.** P. 33-38). *Philosophical Writings of Peirce.* Selected and edited with an introduction by Justus Buchler/ Dover Pudlication. Inc. New York, 1955. (Logic as Semiotic: The Theory of Signs. P. 98-120). *Paul Cobley*. What the Humanities are for – a Semiotic Perspective – URL: https://eprints.mdx.ac.uk/14426/1/What%20the%20humanities%20are%20for%2017%20Nov%2014.pdf *Søren Brier.* The Paradigm of Peircean Biosemiotics. (Фонд Кафедри). *Riin Magnus and Kalevi Kull*. Roots of Culture in the Umwelt. URL: file:///C:/Users/anatolijkaras/Documents/СЕМІОТИКА/SILABUS/Roots_of_Culture_in_the_Umwelt.pdf
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	48 годин аудиторних. 3 них 32 годин лекцій, 16 годин практичних занять і 42 годин самостійної роботи

Очікувані результати навчання	Після завершення курсу аспірант повинен: **Знати:** - історичні етапи розвитку семіотики і роль філософії Ч. С. Пірса; - в чому полягає неповнота і помилковість картезіанства з погляду семіотики; - основні принципи семіотичного тлумачення суспільного буття і культури - особливості семіотичного повороту у філософії і та його проблематизацію в постмодернізмі; - історію розвитку семіотики; відмінності між семіологією й семіотикою; - відмінності між моделями знаків і знакових систем Ф де Сосюра й Ч. С. Пірса щодо природи референції; - типи знаків та особливості символічної і дискурсивної репрезентацій; - що таке денотат, конотат; сигніфікат і сигніфікант; - у чому полягає семіотичне розуміння культури та її зв'язку з розумом? - що таке умвельт та інненвельт щодо їхньої відмінності від довкілля і середовища; - особливості рівнів семіозу в його зв'язку з еволюцією і антропосеміозом; - чому вербальна мова є другою моделювальною системою, а культура – третьою; - в чому полягає потенціал семіотичного аналізу? - чому семіотика зберігає онтологічний потенціал дослідження? - особливості соціальних знакових систем, зокрема невербального змісту; - характеристику «емоційної гранулярності» щодо її обумовлення семіотичними матрицями; - семіотичні джерела відмінності між реальністю і дійсністю; - структурні особливості тексту і пояснити причини незводимості його до авторської суб'єктивності; - характерні риси імперського типу семіозу та його дискурсивне і наративне походження; - чому семіотичний аналіз належить до екологічного погляду на реальність? **У результаті засвоєних знань аспірант повинен уміти**: ✓ працювати з філософською і художньою літературою, книгами, словниками та іншими джерелами інформації в аспекті застосування семіотичного аналізу; ✓ розрізняти «речі», «об'єкти», «знаки», «знамення», «предмети» тощо; ✓ визначати смислові і невербальні семіотичні умови генерування контекстів інтерпретації; ✓ розрізняти фізичну реальність, віртуальну реальність та антропологічну дійсність;

	✓ пояснити джерела генерування значень, сенсів, кодів, символів і смислів; ✓ розрізняти знаки-ікони від знаків-індексів і знаків-символів щодо їхнього впливу на конструювання дійсності; ✓ обґрунтувати в чому полягає референційна природа значення та її контекстуальна релятивність; ✓ визначати семіотичні складові елементи «видосвіту» (*umwelt*) і вказати на його відмінність від «життєсвіту»; ✓ пояснити, що таке «семіотична компетенція»; ✓ пояснити локутивну, іллокутивну та перлокутивну особливості вербальної знакової системи; ✓ характеризувати семантичні й синтаксичні особливості знакових систем; ✓ встановлювати зв'язок між «контекстом», «структурою» і «кодом»; ✓ застосовувати семіотичний аналіз для дослідження української соціально-культурної дійсності. ✓ свідомо застосовувати семіотичну філософську методологію у фаховій діяльності; ✓ критично мислити, спираючись на семіотичний потенціал розуму; ✓ визначати перспективи соціально-культуро поступу України в контексті конструювання єдиного цивілізаційного розвитку людства
Формат курсу	Очний
Тематика курсу	Тема 1. Семіотичний поворот у філософії та його лінгвістична складова. Речі-знаки-об’єкти. Сенси і смисли. Подолання картезіанства. Семіоз як предмет семіотики. Тема 2. Семіотика і семіологія. Моделі знаків у Пірса і Сосюра. Типи знаків і поняття семіотичної компетенції. Вербальна мова як знакова система. Тема 3. Знак і суспільство. Знакові системи й елементи соціальної і культурної семіотики. Тема 4. Поняття семіозу та його рівні. Еволюція, семіоз і етика (Ділі Дж.) Тема 5. Семіотичні основи комунікації. Людина як семіотична тварина. Поняття природи до і після 17 століття. Тема 6. Що таке «об’єктивна реальність» і як вона можлива? Тема 7. Життєвий світ, умвельт та інненвельт. Семіосфера і культурні витоки умвельту. Тема 8. Залежність розуміння від перцептивного семіозу. Емпатія і дискурсивно-етичні практики. Тема 9. Культура як семіотична система. Поняття семіотичної матриці. Семіотика музики, архітектури і

	традиції. Тема 10. Реальність і дійсність. Соціальне конструювання дійсності і джерела суб'єктивності. Відчуття, сприйняття та емоції. Тема 11. Інформація, повідомлення і знання. Текст, його структура і підґрунтя. Неповнота (недостатність) інтесуб'єктності. Тема 12. Проблема симулякрів і симуляції в розумінні, повідомленні й активності. Від дійсності до гіперреальности. Тема 13. Семіотики «советської» дійсності та умови її деконструкції. Тема 14. Знаково-Символічна природа текстуальності і проблема контексту. (Аналіз концепту «Політія») Тема 15. Біосеміотика: проблема значення і його кодування Тема 16. Семіотика української дійсності в перспективі моделювання єдиного цивілізаційного розвитку.
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії філософії, логіки, семіотики, лінгвістичної і комунікативної філософії, епістемології
Навчальні методи та техніки	В процесі навчання використовуються лекції, презентації, бесіди-дискусії, семінари, колоквіуми
Необхідне обладнання	Вивчення курсу може не потребувати використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Поточний контроль: 26-50 балів. Усна відповідь – 5 балів. Доповнення – 5 балів. Презентація - 10 балів Домашня залікова робота (есе) та її презентація – до 50 балів Обов'язковою вимогою до самостійних письмових робіт є доброчесність. Позитивна оцінка поточної успішності (сумарного результату проміжної і поетапної оцінки за семестр) за умови відсутності пропущених або невідпрацьованих семінарських занять є підставою допуску до підсумкової форми контролю. Враховується присутність на заняттях та активність під час лекцій. Підсумкове оцінювання знань здійснюється за 100-бальною шкалою. Враховуються бали набрані в процесі

	поточної роботи на лекціях, семінарах, колоквіумах, самостійній роботі та бали залікової презентації. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність аспіранта під час практичного заняття. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до заліку чи екзамену	1. Характеристика семіотичного повороту у філософії та його лінгвістична складова. 2. Особливості семіотичної парадигми Ч. С. Пірса. 3. Ф. де Сосюр про роль мови у сприйнятті і розуміння світу. 4. Мова як знакове і структурне опосередкування між людиною і буттям: від загальної лінгвістики до структурної антропології Клода Леві-Строса. 5. Семіотичний внесок Ч. Пірса. Розрізнення між семіологією і семіотикою. 6. Чотири риси картезіанської (класичної) філософської парадигми за Ч. Пірсом. 7. У чому полягає суть семіотичного і структурного аналізу у лінгвістиці і культурі? 8. Запропонуйте визначення пошукових завдань семіотичного аналізу дійсності. У чому полягає їхня відмінність від семіологічного аналізу? 9. Розтлумачте суть запитання: «чи існує якесь знання, не обумовлене попереднім пізнанням і знанням?» і запропонуйте свою відповідь. 10. Які нові можливості для філософського розуміння світу пропонує семіотичний підхід? 11. Ф. де Сосюр про роль мови у сприйнятті і розумінні світу. 12. Мова як знакове і структурне опосередкування між людиною і буттям: від загальної лінгвістики до структурної антропології Клода Леві-Строса. 13. У чому полягає відмінність між поняттями «самосвідомості» і «самості» у тлумаченні Ч.С. Пірса? 14. У чому суть альтернативності семіотики відносно класичного епістемологічного підходу у філософії? 15. Охарактеризуйте уявлення про знак в історії філософії: Античність – Середньовіччя – Новий час – сучасність. 16. Відмінності між поняттями «довкілля» і «середовище». Що таке «Umwelt»? 17. У чому полягає відмінність між «фізичною річчю» та «об'єктом»? Як називаються відношення між об'єктами? 18. Що таке наратив і в чому полягає його семіотичний потенціал? 19. Структура знака згідно з Ч. С. Пірсом і Ф. де Сосюром. Що є передумовою виникнення (нового) знака? 20. Охарактеризуйте основні функції знака.

	21. Що таке код і на основі чого він може виникати. Що таке «семіотична компетенція»? 22. Концепт «бінарна опозиція» і його аналітичний ресурс. Яким чином він може обумовлювати мислення і розуміння? 23. Характеристика семіотичної компетенції людини та її аналітичні можливості. 24. Охарактеризуйте кожен з трьох типів знаків за Ч. Пірсом. У чому полягає природа символу як типу знаку. Що є достатньою підставою перетворення знака у символ? 25. Знак і значення, що таке референт, денотат, конотація, означник? Вкажіть чинники творення конотацій. 26. Значення, сенс і смисл. Що є джерелами сенсу і смислу? Смислові витоки ідеологічної конотації. 27. Поняття семіотичної матриці та її комунікативно-емоційні особливості. 28. Енкратичні та акратичні джерела значень, за Р. Бартом. 29. Дискурсивні і (ре)презентаційні форми повідомлень та їхні когнітивні особливості. 30. Поняття *семіозу*: фіто-, фізіо-, зоо- й антропосеміоз. Семіотична аналітика процесу сприйняття. 31. Визначення «семіотичної тварини» в аспекті еволюційного процесу. Природа і культура. 32. Еволюція як феноменологія семіозу і його емпатичний потенціал. 33. Семіотичний аналіз тексту і наративу з погляду на його символічну емпатичну інтенцію. 34. Соціальний процес і культура як корельовані символічні системи. 35. Мова і мовлення з погляду семіотики: провідна функція мови. 36. Знакова система, вербальна мова і влада. Особливості українського культурного досвіду. «Суржик», як семіотичне явище. 37. Залежність розуміння від перцептивного семіозу. Емпатія і дискурсивно-етичні практики. 38. Культура як семіотична система. Поняття семіотичної матриці. 39. Семіотика музики, архітектури і традиції. 40. Реальність і дійсність. Соціальне конструювання дійсності і джерела суб'єктивності. Відчуття, сприйняття та емоції як чинники комунікативно-семіотичної матриці 41. Інформація, повідомлення і знання. Текст, його структура і підґрунтя. Неповнота (недостатність) інтесуб'єктності. 42. Знаково-символічна природа текстуальності і проблема контексту. (Аналіз концепту «Політія») 43. Прагматичний вимір семіотики. Розрізнення реальності і дійсності, роль наративів і дискурсів. 44. Проблема симулякрів і симуляції в розумінні, повідомленні й активності. Від дійсності до гіперреальности.

	45. Семіотична аналітика «советської» дійсності та семіотичні передумови її деконструкції. 46. Біосеміотика як сучасний напрямок науки: проблема значення і його кодування 47. Порівняльні семіотичні матриці у творчості Т. Шевченка і І. Франка («Садок» і «Поле»). 48. Семіотика української дійсності в її колоніально-комуністичній ретроспективі і в перспективі моделювання єдиного цивілізаційного розвитку.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК
Схема курсу «Семіотичний аналіз»

Тиж. / дата / год.-	**Тема, план, короткі тези**	**Форма: лекція, семінар самост. робота, дискусія**	**Матеріали**	**Література додаткова і ресурси в інтернеті**	**Завдання год**	**Термін виконання**
10.02. 2020 з 16.40 до 18.10	**Тема1**.Семіотичний поворот у філософії і його лінгвістична складова. Речі-знаки-об'єкти. Сенси і смисли. Подолання картезіанства. Поняття семіозу. Семіоз як предмет семіотики.	лекція	*Ділі Дж.* Основи семіотики. Львів, 2000.С. 36-69, *Пирс Ч.* Некоторые последствия четырех неспособностей.С. 48-96.	*Лангер С.* Философия в новом ключе: Москва: 2000.С.9-28. *Мечковська Н.* Семиотика: язык, природа, культура. Москва, 2007.	2 год.ауд. 2 самост.	1 тиж
17.02 з 16.40 до 18.10	**Тема 2.** Семіотика і семіологія. Історія семіотики. Моделі знаків у Пірса і Сосюра. Типи знаків, мова запахів, жестів, смаків; семіотична компетенція. Верб. мова як знакова система	лекція	*Ділі Дж.* Основи семіотики. С. 160-190. *Соссюр Ф.* Курс загальної лінгвістики. К.1998.С.18-37; 279-292.	*Почепцов Г. Г.* Семиотика. Київ, 2020. С. 11-95.	2 год.ауд. 2 самост.	1 тиж
17.02	**Семінар 1.** Семіотичний поворот	Бесіда-	*Ділі Дж.* Основи семіотики. С.	Соссюр Ф. Курс загальної	2 год.ауд.	1 тиж

о 18.10	у філософії і його лінгвістична складова. Речі-знаки-об'єкти. Критика картезіанства. Поняття семіозу	дискусія	36-69. *Пирс Ч.* Некоторые последствия четырех неспособностей (картезіанства). С. 48-96.	лінгвістики. К.1998.С.18-37; 279-292.	2 самост.	
24.02 з 16.40 до 18.10	**Тема 3.** Знак, суспільство, комунікація. Про дії із знаками. Елементи соціально-культурної семіотики. Семіотичне розуміння досвіду і його зміст. Культурна контекстуальність досвіду.	лекція	*Ділі Дж.* Основи семіотики. С. 82-116. *Ядацький Я. Ю.* Метафізика і семіотика. (Дії зі знаками. С.154-195).	*Чарльз В. Моріс.* Основи теорії знаків // Семиотика. Антология. 45-98. *Павлюк Л.* Знак, символ, міф у масовій комунікації. С. 8-24.	2 год.ауд. 2 самост.	1 тиж
02.03 з 16.40 до 18.10	***Тема 4. С***еміоз та його рівні. Знаки як медіатор семіозу. Зоосеміотика й антропосеміотика. Фізіосеміоз і фітосеміоз. Еволюція, семіоз і етика.	лекція	*Ділі Дж.* Основи семіотики. С 58-160. *Realism for the 21-st Century.* A John Deely Reader. Ed. by P. Cobly. P. 54-91.	*Пирс Ч. С.* Фаллибализм, непрерывность и эволюция / Принципы философии. Том I. Санкт-Петербург,2001. С. 116-139. *Чарльз В. М.* Знаки і дії. С. 129-144.	2 год.ауд. 2 самост.	1 тиж
02.03 о 18.10	**Семінар 2.** Еволюція, семіоз і етика. Семіотичне розуміння культури. Розвиток культури й еволюція розуму. Семіотичні основи комунікації. Чи розумні тварини? Вплив концепції культури на концепцію людини.	Бесіда-дискусія	*Гірц К.* Інтерпретація культур. С. 9-43-104. *Мечковская Н. Б.* Семиотика: Язык. Природа, Культура. С.6-20.	*Realism for the 21-st Century.* A John Deely Reader. Ed. by P. Cobly. P. 54-91. *Либерман Д.* Е. История человеческого тела. Эволюция, здоровье и болезни. М, 2018.	2 год. ауд. 2 самост.	1 тиж
09.03 з 16.40 до 18.10	***Тема 5.*** Людина як семіотична тварина. Знакові системи опосередднення зв'язків між твариною і середовищем. Семіотична компетенція людини та її відмінність від семіотичної компетенції тварини. Поняття природи до і після 17 століття.	лекція	*Deely John.* Semiotic Animal. A postmodern definition of human being transcending Patriarchy and Feminism. P.11-35, 43-64, 99-127. *Карась А.* Єдність культури і природи з погляду семіотики // Ділі Д. Основи семіотики. С. 7–15.	*Ділі Дж.* Основи семіотики. С. 190-201. *Philosophical Writings of Peirce.* Selected and edited with an introduction by Justus Buchler / Dover Publication. Inc. New York, 1955. (Logic as Semiotic: The Theory of Signs. P. 98-120).	2 год. ауд. 2 самост.	1 тиж
16.03	***Тема 6***. Що таке «об'єктивна	лекція	*Deely John.* Purely Objective	*Deely John. Four Ages of*	2 год. ауд.	1 тиж

о 16.40 з 16.40 до 18.10	реальність» і як вона можлива? Об'єктивність і суб'єктивність в семіотичному аналізі реальності. Об'єктність як відгалужена система відношень. Структура стійких відношень як суб-станційна основа об'єктивності.		Reality. Mouton de Gruyter. Berlin-New York, 2009. P. 3-110. *Дерріда Ж*. Структура, знак і гра в дискурсі гуманітарних наук // Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. – С. 457-478.	*Understanding*. The First Postmodern Survey of Philosophy from Ancient Times to the Turn of the Twenty-first Century. University of Toronto Press. 2001.	2 самост.	
16.03 **о 18.10**	**Семінар 3**. Аналіз семіотичного тлумачення об'єктивності та суб'єктивності. Знаки і їхні референційні особливості. Розрізнення матеріального та ідеального. Віртуальність і дійсність. Текст і автор. Денотація і конотація. Проблема контекстуальності т а істини.	Бесіда-дискус.	*Deely John.* What Distinguishes Human Understanding? South Bend, Indiana. 2002. P. 5-120. *Лободанов А. П*. Семиотика искусства. (Референція. С. 140-151). *Ядацький Я. Ю.* Метафізика і семіотика. (Про істину. С. 170-195).	*Deely J. Four Ages of Understanding*. The First Postmodern Survey of Philosophy from Ancient Times to the Turn of the Twenty-first	2 год. ауд. 2 самост.	1 тиж
23.03 з 16.40 до 18.10	**Тема 7.** Життєвий світ, умвельт та інненвельт. Код і значення. Головні функції знаків. Довкілля і культурні витоки умвельту.	Лекція	*Deely J.* Innenwelt and Umwelt // Вісник ЛНУ імені І. Франка. Серія: Філософські науки, № 21. С. 3-17.	*Riin Magnus and Kalevi Kull*. Roots of Culture in the Umwelt. file:///C:/Users/anatolijkaras/Documents/СЕМІОТИКА/SILABUS/Roots_of_Culture_in_the_Umwelt.pdf	2 год. ауд. 2 самост.	1 тиж
30.03 з 16.40 до 18.10	**Тема 8.** Залежність розуміння від перцептивного семіозу. Семіоз чуттєвості. Концепти і емоції. Емпатія і дискурсивно-етичні та наративні практики.	лекція	*Deely John.* What Distinguishes Human Understanding? South Bend, Indiana. 2002. (The Semiosis of Sensation**.** P. 33-38).	*Фельдман Барретт Ліза*. Як народжуються емоції? Харків, 2018.	2 год. ауд. 2 самост.	1 тиж
30.03 **о 18.10**	**Семінар 4.** Символічне перетворення. Моделювальна функція мови й емоційна гранулярність. Комунікація та емоційне конструювання дійсно-сті. Переусвідомлення відно-шення між цивілізацією і	Бесіда-дискусія	*Фельдман Барретт Ліза*. Як народжуються емоції? Харків, 2018. *Лангер С*. Философия в новом ключе. С. 28-51.	*Paul Cobley*. What the Humanities are for: A Semiotic Perspective. URL: https://eprints.mdx.ac.uk/14426/1/What%20the%20humanities%20are%20for%2017%20Nov%2014.pdf	2 год. ауд. 2 самост.	1 тиж

	природою. Нове розуміння людини і новий гуманізм.					
06.04 з 16.40 до 18.10	**Тема 9.** Культура як семіотична система. Поняття семіотичної матриці. Соціальні семіотичні системи. Семіотика музики, архітектури і традиції.	лекція	*Ґірц К.* Інтерпретація культур. С. 9-43. *Лангер Сьюзен.* Философия в новом ключе: Исследование символики разума, ритуала и искусства. С. 183-219.	*Лободанов А. П.* Семиотика искусства: история и онтология. Москва: ГИИ, 2011. С.155-171; 202-263; 452-504.	2 год. ауд. 2 самост.	1 тиж
13.04 з 16.40 до 18.10	**Тема 10.** Реальність і дійсність. Соціальне конструювання дійсності та джерела об'єктивності і суб'єктивності. Філософський аналіз як інтерпретація дійсності.	лекція	*Deely John.* Purely Objective Reality. (The Social Construction of Reality. P. 110-123) *Карась А.* Семіотична перспектива інтерпретації реальності як дійсності // Філософська думка. № 5, 2008.	*Карась А.* Реальність і філософія у семіотичному аспекті // Записки наукового Товариства Шевченка. Том 256. Львів, 2008. С. 469-484.	2 год. ауд. 2 самост.	1 тиж
13.04 **о 18.10.**	**Семінар 5**. Соціальний семіоз і семіотика. Лінгвокультурний простір як форма репрезентації життєвого світу людини Англії кінця ХУ – початку ХУІІ століття.	дискусія	*Андрейчук Н. І.* Семіотика лінгвокультурного простору Англії кінця ХУ – початку ХУІІ століття. Львів, 2011. С. 84-119.	Бурдье П. О символической власти //Бурдье П. Социология социального пространства. СПб.: Алетейя, 2007, с. 87-96	2 год. ауд. 2 самост.	1 тиж
20.04 з 16.40 до 18.10	**Тема11.**Інформація, комунікація, повідомлення і знання. Дискурсивні і презентативні форми повідомлень. Текст, його структура і підґрунтя.	лекція	*Лангер С.* Философия в новом ключе: Исследование символики разума, ритуала и искусства. С. 73-94. *Барт Р.* Война языков // Избранные работы: Семиотика, Поэтика.Москва,1994.С.535-541.	Почепцов Г. Контроль над розумом. К.: КМА, 2012.	2 год. ауд. 2 самост.	1 тиж
27.04 з 16.40 до 18.10	***Тема 12.*** Проблема симулякрів і симуляції в розумінні, повідомленні й активності. Від дійсності до гіперреальности.	лекція	Бодріяр. Ж. Симулякри і симуляція. Київ, 2004: http://shron1.chtyvo.org.ua/Jean_Baudrillard/Symuliakry_i_symuliatsiia.pdf	*Бодрийяр Ж.* Символічний обмін та смерть // https://ukrlib.com.ua	2 год. ауд. 2 самост.	1 тиж
27.04 **о 18.10**	**Семінар 6.** Семіотика імперської та «советської» дійсності. Смислова основа комуністичної	Бесіда-дискусія	*Почепцов Г.* Семіотика. С. 223-418. *Забужко О.* Мова і влада. http://exlibris.org.ua/zabuzko/r02.html	*Ґірц К.* Інтерпретація культур. Вибрані есе. Пер. з англ. Київ, 2001. С. 365-384.	2 год. ауд. 2 самост.	1 тиж

	ідеології та її емотивна символіка. Раціональне, мітологічне і політичне конструювання смислів і сенсів. Мова і топологія номінування. Монументальні символи і коди. Семіотика влади.		Бодріяр Ж. Симулякри і симуляція. *Чекан Ю.* «Життя за царя» М. Глінки та імперська ідеологія /file:///C:/Users/anatolijkaras/Documents/A%201%20%20наука/НАУКОВИЙ%203БІРНИК%20НТШ/ТЕКСТИ%20МОНОГРАФІЙ/Ю.%20Чекан%20Глінка%202.pdf	https://docs.google.com/viewer?url=http://ukrcenter.com/!FilesRepository/Literature_Upload3//a0c10a5a-7ad4-4473-bcc4-9a3b62ab7971.pdf		
04.05 з 16.40 до 18.10	***Тема 13.*** Знаково-символічна природа текстуальності і проблема контексту. Семантичні і несемантичні повідомлення. Семіотичні системи науки і музики. Музика як мова, інформація й емоція.	лекція	*Еко Умберто*. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів. Л.: Літопис, 2004. С. 247-281(Розділ 7.1) *Лободанов А. П.* Семиотика искусства. С. 202-263.	*Эко Умберто*. Отсутствующая структура. ТК "Петрополис", 1998. С. 385-391	2 год. ауд. 2 самост.	1 тиж
11.05 з 16.40 до 18.10	***Тема 14.*** Біосеміотика як аналітична теорія семантичних відношень в еволюційному процесі. Семіотика свободи. Семіотичне обриштування життя. Проблема значення та його біологічне і культурне кодування.	лекція	*Kalevi Kull*. Codes: necessary, but not sufficient for meaning-making: file:///C:/Users/anatolijkaras/Documents/CEMIOTИКА/Kurs%20%20Codes_Necessary_but_not_sufficient_for_m.pdf *Hoffmeyer J.* A Biosemiotic Approach To The Question Of Meaning.file:///C:/Users/anatolijkaras/Documents/CEMIOTИКА/Meaning%20A_Biosemiotic_Approach_to_the_Question_o.pdf	*Favareau D.* Symbols are Grounded not in Things, but in Scaffolded Relations and their Semiotic Constraints. file:///C:/Users/anatolijkaras/Documents/CEMIOTИКА/ASPIRANT%20Symbols_are_Grounded_not_in_Things_but_i.pdf	2 год. ауд. 2 самост.	
11.05 о 18.10	**Семінар 7.** Семіотичний аналіз природи і структури розуміння та соціально-культурної активності на прикладі феномену «політії».	Бесіда-дискусія	*Ильин М.* Полития (Семіотика культурних процесів) // Семиотика. Антология, Москва. 2001. С. 613-625.	Аристотель. Політика. Нікомахова етика.	2 год. ауд. 2 самост.	
18.10. 2020 з 16.40 до 19.30	***Тема 15.*** Дискурсивні, наративні і презентативні форми панування через культуру. Семіотичний аналіз культурних передумов імперіалізму й колоніалізму Деконструкція дихотомії	лекція 4 год.	*Саїд Е.* Культура й імперіялізм. Київ: 2007. С. 111-135; 365-393. *Андерсон Р.* Дискурсивне походження диктатури і демократії. http://universum.lviv.ua/magazines	*Томпсон Е.М.* Трубадури імперії. Російська культура і колоніалізм. Київ: Основи, 2006. С. 242-312.	4 год. ауд. 2 самост.	

	«культура-цивілізація». Колаборація, незалежність і визволення.		/universum/2003/4/dem.html			
25.05 о 16.40	**Семінар 8.** Семіотика української дійсності в культурно-смисловій ретроспективі і перспективі текстуального-емоційного моделювання єдиного цивілізаційного розвитку. Аналіз симулятивної культури малоросійства: витоки гетерокефальної ідентичності та семіотичні умови її подолання.	Бесіда	*Содомора А*. Шевченків садок, Франкове поле. Львів, 2015. *Томпсон Е.М.* Трубадури імперії. Російська культура і колоніалізм. Київ: Основи, 2006. С. 242-312. *Масенко Л.* Мова і політика. К.: Соняшник, 1999. С. 33-49.	*Маланюк Є.* Книга спостережень. (Малоросійство. С. 229-247).	2 год. ауд. 2 самост	

Професор А. Ф. Карась